

másolják le az eredeti helyett a másolatot, majd a másolatok másolatát. A gyengébb művészi tudás azonban nemcsak a formák eldurvulását eredményezi, hanem az eredeti minta fokozatos átalakítását is. Forrer mindezt *elparasztosodásnak* nevezi. Végso következtetésben tehát a parasztművészet, vagy nevezzük bár népművészetnek, nem más, mint egy olyan művészi jelenség, amely állandóan a nagy művészet után elkésve kullog, azt másolja és alakítja, úgyszólván parodizálja.

A mi parasztszékünk díszítései is így keletkeztek, illetőleg fejlődtek. Keletkezésének első idejében a renaissance művészet méltó képviselője volt ez a szék, faragásai stílszerűek és művésziek voltak, mint ahogy azt külföldi múzeumok számtalan példáján látni. A bútorművészeti értéke aztán fokozatosan lecsökkent, amint lejjebb került a polgári osztály, végül a parasztság kezére, amint a cinquecento faragóművésze után a városi céhrendszer mestere, azután pedig a paraszti barkácsoló mesterember utánozta, másolta, eleinte híven, aztán egyre tökéletlenebbül, változtatva saját ízlése és tudása szerint. Tudjuk, hogy ennek a parasztművészetnek is volt egy ú. n. fénykora, amikor értelmetlenül-naivan bár, de mégis ízléssel és nagy színérzékkel alakították, faragták-festették a bútort. Ma azonban azt látjuk, hogy vége a szép parasztbútornak, a régi szép formák kimentek a divatból. A szép formákban, színes díszítményekben gyönyörködő régi világ elmúlt, valami józanság, üresség, rideg művészetlenség kora következett el, új divat kapott lábra. A régi becsületesség, a kitűnő anyag, a gondos munka bútora eltűnt s helyette olcsó, hitvány, gyorsan pusztuló vásári munka divatja él a bútorban is. A „parasztszék“-ként ismert renaissance-széket is néhány évtized óta kezdik felcserélni a városban vásárolt szegletes, fenyőfából készített festett „flóderes“, úri formájú székekkel. Maholnap nálunk is már csak a múzeumokban lesz látható. Így is csodálatosan hosszú ideig tartott az élete. Cs. Sebestyén Károly.

A PRÓFÉTASÁG SZOMORÚSÁGA.

*Proféta, én nem irigyellek!
Mint felleg a Sion-hegyet,
fönség borítja homlokod,
viharral szölsz és szív helyett
Isten tábláit rejti melled!*

*Mérföldes ostorod kinyujtod
és végigversz a Tömegben,
csókolja szörnyü ostorod,
vihartól vert nyájként megyen,
nem lázad, bárha vérig sujtod.*

*Máskor felnyúlsz s a kék mennyboltt
varázsvessződdel megvered:
kegyelmek csodás csapjain
az égi mámor megered,
a Tömeg issza, örvöng, boldog...*

Dicsőség szekerébe ültet
és harsonáz és glóriáz,
vonszolja tüzes szekered,
de jól vigyázz, jaj, jól vigyázz:
nem irigylem az üdvözültet!

Próféta, rab vagy mindörökre!
A szenvedés, a nevetés,
s az álmaid a Tömegé,
övé a gondolatvetés,
mit elhullatsz a véres rögre ...

Mint óriás kíváncsi csillag:
úgy örködik házad felett
a Tömeg leskelő szeme,
átfúrja a házfedelet:
nem ejt-e lázba földi illat ...

Minden lépésed megvigyázza.
Nem tűzhetsz tüzes tulipánt
tavaszi kalpagod megé,
nem sírhatsz, ha valami bánt
és nem köszálhatsz furulyázva ...

Nem állhatsz a tavaszi napra
fiatal daccal, meztelen,
levetve mázsás köntösöd,
hogy földből-sarjadt, esztelen
földfia légy pár pillanatra:

azt ordítnák, hogy rongy csaló vagy,
vennék a rágalom-szeget
s keresztre verve tégedet
szidnának mint a részeket:
mert ember, közülük való vagy!

Próféta, én nem irigyellek!
Te csak suhogtasd ostorod,
nyiss új kegyelmi csapokat,
de ne ízeled emberborod!!
Isten tábláit rejti melled ...

Mécs László.